

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/011 van 26 januari 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

Afzien van terugvordering – Behartenswaardigheid - Percentage – Motivering

In het kader van een beslissing over de aanvraag van verzoekster om af te zien van de terugvordering vraagt zij zich af waarom er geen hoger bedrag kan worden kwijtgescholden, gelet op haar behartigenswaardige en financiële situatie.

Er dient daarbij te worden vastgesteld dat de behartenswaardigheid wel degelijk door de uitbetalingsactor werd weerhouden en dat het minimum- en maximumgrensbedrag werden bepaald bij artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden en de tussenliggende grensbedragen werden bepaald bij artikel 4 van het Ministerieel besluit van 13 maart 2019, zodat de uitbetalingsactor niet de mogelijkheid heeft om op enige andere wijze het percentage van de hoofdsom waarvoor van terugvordering kan worden afgezien, kan bepalen.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat de uitbetalingsactor de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen correct heeft toegepast en niet van terugvordering van een hoger bedrag dan 30% van de totale hoofdsom kan afzien. Echter meent de Geschillencommissie dat het nuttig was geweest dat de uitbetalingsactor de motivering over de beperking van de kwijtschelding in het kader van de grensbedragen helder had vermeld in de briefwisseling.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering ontvankelijk is doch **ongegron**d.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/011

26 januari 2024

REPERTORIUMNR. GC/23/A0354

INZAKE : ....., wonende te .....

- Verzoekster -

In het kader van deze procedure vertegenwoordigd door .....,
herstelondersteuner bij ....., ...

-Gemachtigde -

TEGEN :

..... uitbetalingsactor, met maatschappelijke zetel te .....

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door de gemachtigde namens verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend per e-mail d.d. 20 september 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 13 september 2023;

Gelet op de volmacht van verzoekster aan de gevolmachtigde d.d. 22 september 2023;

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 6 oktober 2023, naar aanleiding van de klacht van de gemachtigde namens verzoekster d.d. 3 juli 2023;

Gelet op het verzoek van verzoekster per e-mail d.d. 20 oktober 2023 tot reactivering van de beroepsprocedure bij de Geschillencommissie na de beëindiging van de tussenkomst van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 25 oktober 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat verzoekster en de gemachtigde hebben deelgenomen aan de zitting van 26 januari 2024 en via digitale weg (Teams) werden gehoord;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 26 januari 2024;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij betaalde vanaf 1 januari 2019 het Groeipakket voor .....
(°.....), tot en met 31 oktober 2020 aan verzoekster als bijslagtrekkende.

Op 2 oktober 2020 is ..... alleen gaan wonen op basis waarvan er werd overgeschakeld naar een begunstigendossier met ..... zelf als enige begunstigde. Gezien echter verzoekster en ..... bewindvoerder werden over ....., werd het Groeipakket de facto verder op de rekening van verzoekster uitbetaald.

Er werd voor ..... tot haar 21^e verjaardag, derhalve tot en met 31 maart 2023, eveneens een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte toegekend.

Gezien verwerende partij in de loop van mei 2023 heeft vernomen dat de FOD Sociale Zekerheid vanaf augustus 2020 een inkomensvervangende tegemoetkoming heeft toegekend en deze niet gelijktijdig met de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte kan worden toegekend, is verwerende partij bij beslissing d.d. 2 juni 2023 ten aanzien van verzoekster in haar hoedanigheid van bewindvoester overgegaan tot terugvordering van de zorgtoeslag

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

toegekend aan .....als enige begunstigde voor de periode van 1 november 2020 tot en met 31 maart 2023 ten bedrage van in totaal € 7.708,68.

Gezien het cumulverbod (de zorgtoeslag en de inkomensvervangende tegemoetkoming kunnen niet gelijktijdig worden toegekend) slechts geldt vanaf 1 juni 2021, heeft verwerende partij de terugvordering herzien en bij e-mail d.d. 20 juni 2023 aan verzoekster meegedeeld dat aldus de terugvordering werd beperkt tot de periode van 1 juni 2021 tot en met 31 maart 2023 ten bedrage van in totaal € 5.880,98.

Ingevolge een aanvraag van verzoekster d.d. 8 augustus 2023 om af te zien van terugvordering, heeft verwerende partij bij beslissing per e-mail d.d. 20 september 2023 aan verzoekster meegedeeld dat er ten belope van 30% van de initiële hoofdsom van € 7.708,68 van terugvordering kon worden afgezien, zodat er nog een schuld restte ten bedrage van € 3.568,31 (€ 7.708,68 - € 2.312,60).

Verzoekster gaat hiermee niet akkoord en vraagt zich af waarom deze kwijtschelding werd beperkt tot 30% van de hoofdsom.

3. Standpunt van verzoekster:

In het verzoek d.d. 20 september 2023 heeft de gemachtigde de grieven van verzoekster als volgt geformuleerd:

“OP 13/09/2023 ontvingen we de beslissing inzake het dossier van ..... (zie mail in bijlage). Tot onze verbazing werd het recht op kwijtschelding afwezen. We betreuren dit ten zeerste en kunnen niet akkoord gaan met deze beslissing, die een kwetsbare jonge dame treft.

Ik verwijs graag naar de 1ste brief die we ontvingen van ....., waarop gesteld werd dat een kwijtschelding kan als aan 3 voorwaarden wordt voldaan (zie brief in bijlage). Aan alle voorwaarden wordt voldaan;

- *Niemand bracht ..... of haar naast omgeving op de hoogte dat er geen cumul mag zijn. Zowel mondeling als schriftelijk niet. Moeder is aangesteld als bewindvoester maar heeft uiteraard niet de uitgebreide juridische achtergrond hiervoor. Indien men bijvoorbeeld vanuit het FOD de melding had gedaan, dan zou de moeder als bewindvoester zeer zeker correct hebben gehandeld. Het gezin is gekend binnen pleegzorg daar zij meer dan 20 kinderen hebben opgevangen. Vanuit pleegzorg zullen ze zich enkel positief over het gezin kunnen uitlaten.*
- *..... verblijft reeds 4 jaar in het beschut wonen, vanwege haar psychische kwetsbaarheid (schizofrenie en complexe ontwikkelingsstoornis). Binnen ons beschut wonen merken we echter dat wij onvoldoende beantwoorden aan haar hulpvragen en -behoeften. Daarom werd ze aangemeld voor een woonvorm binnen een VAPH setting (met 24uurs permanentie), daar ook haar mentale mogelijkheden beperkt zijn. Haar VAPH nummer werd toegekend, het is wachten op plaats. Het feit dat zij wel degelijk in aanmerking komt voor deze woonvormen, getuigt van ernstige mentale en psychische moeilijkheden.*
- *Haar huidig inkomen (zie bijlage) is ontoereikend om de som waarvan sprake terug te betalen. Alle nodige zorg en uiteraard ook de huur worden momenteel met het beperkt inkomen betaald.*

- *Bovendien willen we ook vermelden dat ..... oorspronkelijk 2 brieven kreeg van ....., met 2 verschillende sommen, kernmerken en aanspreekpunten. Dit was allemaal erg verwarrend en onduidelijk. Dit werd uiteindelijk door ..... rechtgezet en het terug te vorderen bedrag werd aangepast. Indien we niet hadden gereageerd op de brieven en in de mogelijkheid waren om de som te betalen, dan was er meer dan 2000€ te veel betaald geweest.*

We begrijpen dan ook niet waarom er slechts 30% wordt kwijtgescholden. Enige duidelijke argumentatie omtrent die beslissing ontbreekt. We wensen dan ook dat dit wordt herbekeken.

(...)”

Ter zitting betreurt de gemachtigde dat noch vanuit de FOD Sociale Zekerheid noch vanuit de uitbetalingsactor tijdig werd meegedeeld dat er een cumulverbod was waardoor het probleem had kunnen voorkomen worden. Zij vindt het jammer dat vooral kwetsbare mensen in dergelijke situatie de dupe zijn; er wordt verwacht dat mensen dit zomaar weten. De financiële middelen van mevrouw zijn beperkt.

4. Standpunt verwerende partij:

- **Verwerende partij heeft bij betwiste beslissing per e-mail d.d. 13 september 2023 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:**

“Wij onderzochten het recht op (gedeeltelijke) kwijtschelding van de schuld die ..... heeft bij onze dienst.

Rekening houdende met de aanvaarding van haar behartenswaardigheid en haar gezinsinkomen kunnen wij 30% van de schuld kwijtschelden.

Dit komt neer op een bedrag van 2312,60 €, waardoor er tot op heden nog een openstaande schuld van 3568,31 € dient terugbetaald te worden.

Wij houden rekening met de financiële situatie van betrokkene en stellen daarom voor de restschuld a rato van 60 € per maand af te betalen.

In bijlage vindt U meer info wat betreft het afbetalingsplan.”

- **Bij brief d.d. 14 september 2023 heeft verwerende partij verder aan verzoekster meegedeeld wat volgt:**

“(...

Op 3 augustus 2023 kregen we van jou een voorstel van een afbetalingsplan.

Wij gaan akkoord met je voorstel.

(...

Je betaalt de schuld van 3568,31 euro terug met maandelijkse afbetalingen van 60 euro gedurende 60 maanden.

We vragen je om eerst 28,31 euro te betalen en daarna telkens 60 euro gedurende 59 maanden.

Alzo bekom je een terugbetaling gespreid over 60 maanden.

(...)”

- **Nadat verzoekster bij e-mail d.d. 18 september 2023 betwistte dat zij een afbetalingsplan had voorgesteld gezien zij enkel een aanvraag om kwijtschelding had ingediend, heeft verwerende partij bij e-mail d.d. 20 september 2023 ten aanzien van verzoekster volgende verduidelijking gegeven:**

“Er werd ingevolge uw aanvraag tot kwijtschelding een onderzoek gedaan.

Daarbij is beslist dat er maximum 30% van de schuld kan kwijtgescholden worden.

Er blijft dus nog een saldo over dat wel degelijk dient gerecupereerd te worden.

Ons redelijk voorstel is verwoord in het afbetalingsplan. Wat erop neer komt dat u iedere maand 60 euro terugbetaalt.

Indien we geen betalingen ontvangen, zal onze dienst boekhouding verplicht zijn om dit eventueel via de belastingen te recupereren.”

- **Bij e-mail d.d. 21 november 2023 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:**

“Zoals gevraagd bezorgen wij u een toelichting bij dit dossier en zijn de nuttige stukken toegevoegd in bijlage.

..... betaalde voor ..... (.....) oorspronkelijk in een BTK-dossier aan haar moeder ..... (.....). Mevr ..... woonde destijds samen met partner ..... en dochter ..... Voor ..... werd een zorgtoeslag betaald tot haar 21ste verjaardag (..... is reeds erkend sedert 10/2011).

..... is alleen gaan wonen op 02/10/2020. Op basis daarvan werd vf 01/11/2020 een BGK-dossier opgemaakt op naam van ..... (cfr TN7 bijlage 1).

De beide ouders zijn bewindvoerder voor ..... Daarom is vanaf 1/11/2020 verder betaald op de bankrekening van de moeder, zijnde .....

..... heeft recht op een IVT sedert augustus 2020. Een IVT (en/of IT) kan niet gelijktijdig uitbetaald worden met een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Dit wil zeggen dat jongeren, die een IVT en/of IT ontvangen, geen zorgtoeslag meer uitbetaald krijgen (cfr art 14 BVR rechtgevend kind). Dit cumulverbod geldt vanaf 1 juni 2021 (cfr BVR 07/05/21).

Onze diensten hebben pas in de loop van mei 2023 vernomen dat ..... recht had op een IVT sedert augustus 2020 (cfr bijlage: bevestiging Kring dd 02/06/2023 ingevolge mail ..... dd 24/05/23).

Bijgevolg werd de zorgtoeslag vf 01/06/2021 onterecht doorbetaald.

Zelf heeft betrokkene ons hierover nooit ingelicht. Betrokkene ontving nochtans op 05/10/22 een schrijven van ..... (ST16 cfr bijlage) waarin op blz 4 is vermeld “Breng ons altijd op de hoogte wanneer je gezinssituatie wijzigt. Laat het ons zeker weten als: jij of je partner een inkomensvervangende tegemoetkoming, een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden of een integratietegemoetkoming ontvangt.”

Onverschuldigde betalingen dienen te worden teruggevorderd (cfr art 103 GPD) bij de ontvanger (cfr Toelichtingsnota 19 dd 18/05/21-aangepast dd 26/10/21).

In eerste instantie werd door onze diensten (op 6/6/2023) een ten onrechte opgemaakt voor de periode van 11/2020 tot 03/2023. Dit kwam neer op een bedrag van 7708,68 euro. Maar aangezien het cumulverbod pas van toepassing is sedert 01/06/21 werd de terugvordering geregulariseerd en werd het debet over de periode van 1/11/2020 tot 31/5/2021 tegengeboekt.

Bijgevolg bedraagt het uiteindelijke debet 5880,98 euro.

Op 06/06/23 verstuurd onze diensten de initiële debet brief. Op 20/6/2023 is er bijkomend een mail verstuurd (cfr bijlage) met informatie aangaande de tegenboeking van het oorspronkelijke debet voor de periode van 1/11/2020 tot 31/5/2021 met vermelding van het juiste debetbedrag (5880,98).

Aangezien er steeds werd betaald op het rekeningnummer van mevr ....., is zij de "ontvanger" van de ten onrechte betaalde gezinsbijslagen (voor .....) over de betreffende periode (cfr Toelichtingsnota 19 dd 18/05/21-aangepast dd 26/10/21-voetnoot 10) en hebben onze diensten de onverschuldigde toelage aan haar teruggevorderd (cfr Toelichtingsnota 19 punt 3.4).

Vervolgens onderzocht ..... het recht op (gedeeltelijke) kwijtschelding.

De vraag tot kwijtschelding van de schuld werd op 07/09/2023 voorgelegd op het behartenswaardigheidsforum (cfr Mededeling A/40) met positief resultaat (cfr bijlage).

Rekening houdend met de aanvaarding van de behartenswaardigheid en het gezinsinkomen (cfr Mededeling A/3+ TN 19-punt 5.3.2) kon ..... 30% van de schuld kwijtschelden (cfr mail dd 20/09/23 in uw bezit). Immers, het gezinsinkomen (cfr formulier TV11 in bijlage) bedraagt 1649,57 euro en dit geeft (overeenkomstig de grensbedragen opgenomen in Mededeling T/5 dd van 12 september 2023) recht op 30% kwijtschelding.

Aangezien bij de uitwerking hiervan rekening werd gehouden met het initiële debet werd er 2312,60 euro kwijtgescholden (wat dus meer is dan 30% op het effectieve debet). Hierdoor bedraagt de resterende schuld nog 3.568,31 EUR.

Voor de verdere aanzuivering van het saldo stelde ..... een afbetalingsplan voor van 60 EUR per maand. Betrokkene werd als bewindvoerder van ..... hiervan op de hoogte gebracht (cfr mail ..... dd 13/09/23 reeds in uw bezit).

Op 18/09/2023 heeft mevr ..... onze diensten ter kennis gebracht dat zij hiermee niet akkoord is.

Bovenstaande toelichting toont evenwel aan dat onze diensten het dossier hebben behandeld conform de vigerende regelgeving en administratieve richtlijnen.

Regelgevende basis

*-Artikel 3 BVR Gegevensverwerking
(...)*

-art 14 BVR rechtgevend kind

(...)

- Besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 tot wijziging van artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, artikel 237 en 238 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag (B.S. 19.07.2021) - artikel 1 - inwerkingtreding 01.06.2021

(...)

- Art 9/1 BVR Rechten en Plichten

(...)

-Mededeling A/32-punt 3.2

(...)

-art.97 Groeipakketdecreet

(...)

-Artikel 103 van het Groeipakketdecreet (verwijst in zijn §1 naar art 1410 §4 gerechtelijk wetboek)

(...)

Art 1410 §4 Gerechtelijk wetboek :

(...)

-Toelichtingsnota 19-punt 3.4:

(...)

-Toelichtingsnota 7-punt 2+voetnoot 3

(...)

--Toelichtingsnota 19-punt 3.4:

(...)

-Toelichtingsnota 19-punt 5.3

(...)

-Toelichtingsnota 19-punt 5.3.2

(...)

-Mededeling A/3 dd 18/04/19- grensbedragen van de bestaansmiddelen wanneer de schuldenaar vraagt om af te zien van terugvordering

-Mededeling T/5 van 12 september 2023 - Indexering van de bedragen vanaf 1 september 2023

-Mededeling A/40 dd 08/12/22 betreffende Behartenswaardigheid

(...)

-Art 104 Groeipakketdecreet:

(...)

5. Standpunt/beslissing Klachten en bemiddelingsdienst Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG):

- **Ingevolge de klacht van de gemachtigde namens verzoekster d.d. 3 juli 2023 heeft de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket per e-mail d.d. 6 oktober 2023 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:**

"Ik ontving een klacht via de herstelondersteuner van Begeleid Wonen ... over verschillende terugvorderingen Groeipakket voor .....

..... werd niet geïnformeerd dat er geen cumul mag zijn tussen de ontvangst van de zorgtoeslag en een IT/IVT.

*De klacht werd intussen ook doorgestuurd naar de Geschillencommissie, referte ....
Ik vernam dat jij bewindvoerder bent van .....*

Gezien de wet op de privacy stuur ik mijn eindantwoord rechtstreeks naar jou door.

Concreet voor het dossier

Ik contacteerde de uitbetaler ....., dossiers ..... en .....

200.257.505

Dit bijslagtrekkend dossier staat op jouw naam met betalingen Groeipakket voor ..... tot en met de maand oktober 2020.

Er werd cumul vastgesteld tussen de ontvangst van de zorgtoeslag en een uitkering IT/IVT.

..... maakte een terugvordering op van 882,25 EUR voor de periode van 08/2020 tot en met 10/2020.

Je ontving hiervoor de brief van 6 juni 2023 van de uitbetaler.

Deze terugvordering werd door ..... geannuleerd. Cumul IT/IVT met zorgtoeslag is pas vanaf 06/2021 niet meer mogelijk.

Er is dus geen schuld meer in dit dossier. Je moet dus in dit dossier niets meer terugbetalen.

.....

Dit begunstigenkerndossier staat op naam van het kind ..... met betalingen Groeipakket voor haarzelf tot en met 03/2023. De betalingen in dit dossier gebeuren aan jou, omdat jij de betaalbestemming bent.

Er werd cumul vastgesteld tussen de ontvangst van de zorgtoeslag en een uitkering IT/IVT. .... maakte een totale terugvordering op van 7.708,68 EUR voor de periode van 11/2020 tot en met 03/2023.

Je ontving hiervoor de brief van 6 juni 2023 van de uitbetaler.

Een deel van de terugvordering voor de periode van 11/2020 tot en met 05/2021 voor een bedrag van 1.827,77 EUR werd door ..... geannuleerd. Cumul IT/IVT met zorgtoeslag is pas vanaf 06/2021 niet meer mogelijk. De resterende schuld bedraagt hierdoor nog 5.880,91 EUR.

Je ontving hiervoor de brief van 20 juni 2023 van de uitbetaler.

..... onderzocht het recht op (gedeeltelijke) kwijtschelding.

Rekening houdend met de aanvaarding van de behartenswaardigheid en het gezinsinkomen kan ..... 30% van de schuld kwijtschelden. Dit komt neer op een bedrag van 2.312,60 EUR.

Hierdoor bedraagt de resterende schuld nog **3.568,31 EUR**.

Voor de verdere afbetaling van de restschuld stelde ..... een afbetalingsplan voor van 60 EUR per maand.

Een kopie van mijn antwoord werd verstuurd naar de Geschillencommissie, referete ... en ook naar .....(door je volmacht van 22/09/2023 aan de herstelondersteuner ..... van ..... via de GC).

Algemene regelgeving

IVT en/of IT

Een IVT en/of IT kan niet gelijktijdig uitbetaald worden met een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Dit wil zeggen dat jongeren, die een IVT en/of IT ontvangen, geen zorgtoeslag meer uitbetaald krijgen. Deze regel geldt vanaf 1 juni 2021.

Terugvordering

Zodra de uitbetaler vaststelt dat gezinsbijslag ten onrechte werd uitbetaald, moet er een regularisatie gebeuren.

Ten onrechte betaalde gezinsbijslag moet teruggevorderd worden, ook wanneer je ten onrechte gezinsbijslag ontving door een fout van de uitbetaler, maar je kon of moest weten dat je er geen recht op had. Om de schuld aan te zuiveren kunnen uitbetalers inhouden op gezinsbijslag die je later zult ontvangen. In principe mag er 10 % worden ingehouden op de gezinsbijslag die je later ontvangt.

Als de schuld voortvloeit uit een juridische of materiële vergissing van de uitbetaler én je niet wist of niet moest weten dat je er geen recht op had, dan is het mogelijk dat de schuld ten laste van de uitbetaler wordt genomen.

Voor de terugvordering geldt een verjaringstermijn van 3 jaar.

Kwijtschelding

Een verzoek om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan enkel positief beantwoord worden als de schuldenaar voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtscholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

1. **de goede trouw:** de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden.
2. **de financiële voorwaarde:** het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.

Ik hoop je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en sluit mijn tussenkomst af.

(...)"

- Na een vraag van verzoekster bij e-mail d.d. 6 oktober 2023 om een duidelijkere, eenvoudiger uitleg, heeft de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) per e-mail d.d. 10 november 2023 aan verzoekster volgende verduidelijking gegeven:

"Mijn excuses voor het laattijdig antwoord.

Jammer dat onze mail/brief van 6 oktober 2023 voor jou niet duidelijk was.

De klacht werd ingediend via .....", die zelf de afkortingen IVT/IT gebruikte in hun klachtenmail.

Hierdoor is dit volledig aan onze aandacht ontsnapt en werden de afkortingen ook verder in ons eindantwoord gebruikt.

Ik geef je graag wat uitleg over de vermelde afkortingen in onze brief:

IVT = inkomensvervangende tegemoetkoming

IT = integratietegemoetkoming

GC = Geschillencommissie

Artikel 13 BVR = Besluit Vlaamse Regering

Er wordt sinds dit jaar extra ingezet om onze brieven zoveel mogelijk te schrijven in heldere, klare taal. Wij blijven ons hiervoor verder inzetten, zodat onze mails en brieven voor iedereen begrijpelijk zouden zijn.

In ons eindantwoord van 6 oktober 2023 verwijzen wij **ter informatie** naar de regelgeving van de “Terugvordering” en de “Kwijtschelding”.

Ik geef je aanvullend nog wat meer uitleg hierover.

De uitbetaler ..... ontving de melding van de Directie-Generaal voor Personen met een handicap (= DG Han) niet op tijd. Daardoor werd de zorgtoeslag ten onrechte toegekend door cumul met een inkomensvervangende tegemoetkoming/integratietegemoetkoming voor de periode van 1 juni 2021 tot 31 maart 2023. Je kan de zorgtoeslag niet samen met een inkomensvervangende tegemoetkoming/integratietegemoetkoming ontvangen. Hierdoor moest de uitbetaler het dossier herzien. .... informeerde je hierover met de brieven van 6 juni 2023 en 20 juni 2023.

In de brief van 6 juni 2023 van ..... stond ook vermeld dat:

“Als je het bedrag niet kunt terugbetalen, dan kan je een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. Dat kan enkel als:

- **Je niet op de hoogte kon zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte;**
OF
- Jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben;
OF
- Er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bijvoorbeeld een zware woningbrand;
EN
- Je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.795,57 euro liggen.”

Er werd een aanvraag tot kwijtschelding ingediend.

..... onderzocht het recht op (gedeeltelijke) kwijtschelding.

Rekening houdend met de aanvaarding van de behartenswaardigheid en je gezinsinkomen kan ..... 30% van de schuld kwijtschelden. .... scheldt een bedrag van 2.312,60 EUR kwijt.

(...)”

6. Beoordeling:

De Geschillencommissie stelt in eerste instantie vast dat de gemachtigde namens verzoekster bij voorliggend verzoek d.d. 20 september 2023 enkel beroep heeft aangetekend tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 13 september 2023, waarbij aan verzoekster werd meegedeeld dat er van de terugvordering van een som ten belope van 30% van de totale schuld van verzoekster ten bedrage van € 7.708,68 kon worden afgezien, derhalve van een bedrag van €2.312,60.

Er werd echter binnen de gestelde beroepstermijn door of namens verzoekster geen beroep aangetekend tegen de initiële beslissing van verwerende partij tot terugvordering d.d. 6 juni 2023 van een bedrag van € 7.708,68 betreffende de periode van 1 november 2020 tot en met 31 maart 2023, bevestigd per e-mail d.d. 20 juni 2023, waarbij werd meegedeeld dat de terugvordering diende te worden beperkt tot de periode van 1 juni 2021 tot en met 31 maart 2023 ten bedrage van in totaal € 5.880,98.

De Geschillencommissie is dan ook enkel bevoegd om zich uit te spreken over de gegrondheid van de voormelde beslissing van verwerende partij d.d. 13 september 2023 betreffende de aanvraag om af te zien van de terugvordering.

6.1. Afzien van terugvordering: toepasselijke wettelijke bepalingen

- Artikel 103, §2 Groeipakketdecreet

De bepalingen van artikel 103, § 2 Groeipakketdecreet stellen dat:

“De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.”

- Artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden

Artikel 13 van het BVR Rechten en plichten begunstigden² (versie toepasselijk vanaf 25 maart 2022) bepaalt in uitvoering van artikel 103, §2 Groeipakketdecreet:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

---

² Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, BS 07.09.2018 (hierna BVR Rechten en plichten begunstigden genoemd).

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

- Ministerieel besluit van 13 maart 2019

In het ministerieel besluit van 13 maart 2019³ tot uitvoering van voormeld BVR Rechten en plichten begunstigen, worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

---

³ Ministerieel besluit d.d. 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, BS 07.06.2019.

Erst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

Recent⁴ werd een nieuwe invulling gegeven aan de begripsinvulling van de voorwaarde dat de schuldenaar ‘te goeder trouw’ dient te zijn om af te kunnen zien van de terugvordering van de schuld. Met name werd een artikel 3/1 toegevoegd in voormeld MB waarbij de vaststelling van de goede trouw wordt gedaan op basis van drie categorieën van behartenswaardigheid:

“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

---

⁴ Namelijk bij ministerieel besluit van 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigten in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw (BS 13.12.2022).

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.

§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister.”

6.2. Administratieve onderrichtingen

Er dient te worden verwezen naar de administratieve onderrichtingen van de **Mededeling A/40 van 8 december 2022 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket** waarin wordt gesteld wat volgt:

“1. Context

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in [artikel 13](#) dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip “goeder trouw” voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw “wist of kon redelijkerwijze weten” en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. [infra 5. Regelgeving](#)).

2. Voorwaarden en criteria

2.1. Algemeen

Conform artikel 14 van het BVR Rechten en Plichten kan de uitbetalingsactor op eigen initiatief afzien van de terugvordering wanneer het onverschuldigd bedrag minder bedraagt dan 50 euro en niet kan ingehouden worden via later verschuldigde toelagen.

Daarnaast bepaalt artikel 15 van datzelfde BVR dat wanneer de schuldvordering gedwongen moet worden ingevorderd via de Vlabel-procedure en het terug te vorderen bedrag kleiner is dan 200 euro, ambtshalve wordt afgezien van de terugvordering.

Wanneer er echter fraude wordt vastgesteld, is het in geen enkele situatie mogelijk om af te zien van de terugvordering. Dit kan noch op eigen initiatief, noch op vraag van de begunstigde, cfr. Artikel 16 BVR Rechten en Plichten.

In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.

(...)

2.2. Voorwaarden

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

1. **de goede trouw⁵** : de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden.
2. **de financiële voorwaarde**: het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.
- Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.

Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro

---

⁵ De oorspronkelijke definitie van 'de goede trouw' is het niet weten of het redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehold wordt door de mededelingsplicht.

bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.

Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.

De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.

(...)

2.3. Categorieën van behartenswaardigheid

De behartenswaardigheid kan maar onderzocht en aanvaard worden binnen drie categorieën.

2.3.1. Categorie 1: handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijke gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien

In deze eerste categorie liggen externe actoren aan de basis van het onverschuldigd betalen van de toelagen. De begunstigde(n) of leden van het feitelijk gezin van de begunstigde(n) mogen hiervan niet de oorzaak zijn.

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- De begunstigten hebben onderling een ernstige verstoorde relatie en vormen twee aparte feitelijke gezinnen, waarbij bijvoorbeeld de schooltoeslag dient te worden teruggevorderd bij de begunstigde omdat de ex-partner (in casu de andere ouder van het kind), wiens inkomen in aanmerking wordt genomen voor de inkomenstoets, heeft nagelaten wijzigingen m.b.t. zijn feitelijke gezin door te geven, waardoor na uitbetaling wordt vastgesteld dat de inkomensvoorwaarde niet is vervuld.
- Door de houding van en/of de verstoorde relatie met de rechthebbende leerling was de begunstigde niet op de hoogte dat de pedagogische voorwaarden voor de schooltoeslag niet vervuld waren, zoals bijvoorbeeld wanneer de rechthebbende leerling, zonder medeweten van de ouders/begunstigten, zijn studies heeft stopgezet.

2.3.2. Categorie 2: de personen die deel uitmaken van het feitelijke gezin, het rechthebbende of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- De leerling was onvoldoende aanwezig op school door een bewezen ziekte, maar de gewettigde afwezigheid wegens ziekte werd ten aanzien van de school niet vastgesteld door een medisch afwezigheidsattest.
- Door een ernstige ziekte van de begunstigde en de zorgbehoefte die daarmee gepaard gaat, heeft hij nagelaten zijn administratie op orde te houden en laattijdig de

uitbetalingsactor geïnformeerd over een wijziging in de gezinssituatie.

- *Ook wanneer er sprake is van een ernstig misdrijf (bijvoorbeeld tienerpooierschap) of een traumatische ervaring voor het kind (bijvoorbeeld onverwacht overlijden in het directe netwerk) kan er sprake zijn van behartenswaardigheid.*

2.3.3. Categorie 3: externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde

De disproportionele leedverzwaring wordt beoordeeld op basis van de specifieke situatie waarin de begunstigde zich bevindt. Als de terugvordering ook het bijkomende leed en de bijkomende nadelige gevolgen met zich meebrengt voor de begunstigde en niet in verhouding staan door het voordeel dat de terugvordering beoogt.

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- *een woningbrand of een natuurramp zoals een overstroming waarbij de begunstigde al zijn bezittingen is verloren.*
- *een beschermingsmaatregel binnen de jeugdhulp waarbij ingevolge de precaire familiale situatie een jongvolwassene geplaatst werd, zijn beperkte financiële buffer heeft aangewend om een stabiele woonsituatie te creëren.*
- *het overlijden van een kind in de loop van een schooljaar en de terugvordering van het basisbedrag zich zou opdringen (de schooltoeslag wordt niet teruggevorderd – zie Mededeling A/23).*

Voor de beoordeling van het feitelijk gezin in het licht van de criteria, wordt het feitelijk gezin bedoeld zoals dit bestaat in het kader van de sociale toeslag en de schooltoeslag.

3. Behartenswaardigheidsplatform

Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).

Het Behartenswaardigheidplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de eindkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.

Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n).

4. Inwerkingtreding

Deze mededeling treedt in werking vanaf 1 januari 2023. Het behartenswaardigheidplatform start op vanaf dat moment.

(...)”

Betreffende de financiële voorwaarde ‘zich in een onzekere financiële situatie bevinden’ werden door het Agentschap Uitbetaling Groeipakket bij de Toelichtingsnota nr. 19 d.d. 26 oktober 2021

‘Vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid van de Vlabel-procedure’ volgende administratieve richtlijnen uitgewerkt:

“5.3.2. Zich in een onzekere financiële situatie bevinden

De onzekere financiële situatie van de ontvanger moet een duurzaam karakter vertonen. Dit duurzaam karakter blijkt uit de bewijsstukken die aantonen dat de bestaansmiddelen van het gezin van de ontvanger⁶⁷ tijdens zes opeenvolgende maanden voorafgaand aan het verzoek⁸ om van de terugvordering af te zien onder de maximumgrens liggen. Op basis van deze gegevens wordt het gemiddelde van de bestaansmiddelen bepaald. Dit bedrag geldt als het basisbedrag om na te gaan of er al dan niet (gradueel) van de terugvordering kan worden afgezien. Op dit basisbedrag wordt een forfaitaire vermindering toegepast voor:

- *de echtgenoot/echtgenote van de ontvanger én;*
- *de persoon met wie de ontvanger wettelijk samenwoont én;*
- *de persoon met wie de ontvanger een feitelijk gezin vormt⁹ én;*
- *voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt.*

Het bedrag dat wordt bekomen door het basisbedrag te verminderen met de totale forfaitaire vermindering wordt vergeleken met het minimumgrensbedrag en het maximumgrensbedrag. Indien het bekomen bedrag zich bevindt onder de minimumgrens dan wordt er van terugvordering afgezien, op voorwaarde dat de ontvanger te goeder trouw is. Indien het bekomen bedrag zich boven de maximumgrens bevindt, dan kan de uitbetalingsactor niet afzien van de terugvordering. Bevindt het bekomen bedrag zich tussen de minimumgrens en de maximumgrens, dan kan de uitbetalingsactor gradueel afzien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. Bij twijfel kunnen de bestaansmiddelen van het gezin van de ontvanger door een gezinsinspecteur worden gecontroleerd. Dergelijke controle door de gezinsinspecteur is niet nodig wanneer het bekomen bedrag zich boven de maximumgrens bevindt.

<i>Bestaansmiddelen per maand¹⁰</i>	<i>Percentage dat NIET Teruggevorderd wordt</i>
<i>tot 1.150,56 EUR</i>	<i>100%</i>
<i>tot 1.214,48 EUR</i>	<i>90%</i>
<i>tot 1.278,41 EUR</i>	<i>80%</i>
<i>tot 1.342,33 EUR</i>	<i>70%</i>
<i>tot 1.406,25 EUR</i>	<i>60%</i>
<i>tot 1.470,18 EUR</i>	<i>50%</i>

⁶ “Als bestaansmiddelen worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen (artikel 13, lid 5, Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid).”

⁷ “Het gezin van de ontvanger wordt bepaald op grond van artikel 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag. Zie hiervoor ook Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Vaststelling en de betaling van sociale toeslagen.”

⁸ “Indien het verzoek in oktober 2020 wordt ontvangen, moet de ontvanger zijn inkomsten van 6 opeenvolgende maanden, voorafgaand de maand oktober, bewijzen: dus voor de periode van 1 april 2020 tot en met 30 september 2020.”

⁹ “Zie artikel 1,2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

¹⁰ “Hierna vindt u de bedragen die vanaf 01/09/2020 van toepassing zijn. Deze bedragen zullen in principe jaarlijks op 1 september met 2 % stijgen.”

tot 1.534,10 EUR	40%
tot 1.598,02 EUR	30%
tot 1.661,95 EUR	20%
tot 1.725,84 EUR	10%
meer dan 1.725,84 EUR	0%
AFTREK <i>Forfaitaire vermindering voor de echtgeno(o)t(e), wettelijk samenwonende partner of persoon met wie de ontvanger een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat gezinsbijslag ontvangt.</i>	233 EUR/persoon

Tenslotte wordt het KI gewogen conform artikel 12, lid 2, BVR tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag om te bepalen of de begunstigde in aanmerking komt om van de terugvordering af te zien."

De in deze richtlijn bepaalde bedragen werden op 1 september 2022 en 1 september 2023 als volgt geïndexeerd (cf. Mededeling T5 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 12 september 2023 'Indexering van de bedragen vanaf 1 september 2023'):

Gedeelte dat niet wordt teruggevorderd	Grensbedrag 01/09/2022	Grensbedrag 01/09/2023
100%	€1.197,04	€ 1220,98
90%	€ 1.263,55	€ 1.288,82
80%	€ 1.330,06	€ 1.356,66
70%	€ 1.396,56	€ 1.424,49
60%	€ 1.4363,07	€ 1.492,33
50%	€ 1.529,57	€ 1.560,16
40%	€ 1.596,08	€ 1.628,00
30%	€ 1.662,58	€ 1.695,83
20%	€ 1.729,09	€ 1.763,67
10%	€ 1.795,57	€ 1.831,48
0%	meer dan € 1.795,57	meer dan € 1.831,48
Forfaitaire aftrek	€ 243,00	€ 248,00

6.3. Toepassing in casu en beoordeling door de Geschillencommissie

De verzoekster diende op 8 augustus 2023 een aanvraag in om af te zien van de terugvordering bij de verwerende partij.

Vermits de schuld van verweerster het bedrag van € 1.000 overschrijdt, werd deze aanvraag om af te zien van terugvordering voorgelegd aan het Behartenswaardigheidsplatform dat op 7 september 2023 de behartenswaardigheid heeft weerhouden op grond van de tweede categorie ("*de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand*").

Gezien bijgevolg kan worden geacht dat voldaan werd aan de eerste voorwaarde betreffende de goede trouw, kan er in principe volledig of gedeeltelijk van terugvordering worden afgezien voor zover de bestaansmiddelen van het gezin van de ontvanger het maximum toegestane grensbedrag van € 1.795,57 (bedrag geldig op het ogenblik van de aanvraag) niet hebben overschreden.

In casu werd het Groeipakket voor ..... op de rekening van verzoekster uitbetaald, doch met ingang van 1 november 2020 enkel in haar hoedanigheid van bewindvoester van haar dochter ..... die ingevolge het feit dat zij vanaf 2 oktober 2020 alleenstaande is, de enige begunstigde is in de begunstigdenkern.

Bijgevolg dient rekening te worden gehouden met de bestaansmiddelen van ..... zelf gezien zij als ontvanger dient te worden beschouwd. Er dient in dit verband te worden verwezen naar de voetnoot nr. 10 van bovengenoemde Toelichtingsnota nr. 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket waar 'ontvanger' als volgt wordt gedefinieerd (door de Geschillencommissie toegevoegde onderlijning):

“Ontvanger(s): de persoon die beslist of meebeslist op welke rekening de toelage(n) in het kader van het gezinsbeleid wordt/worden gestort. Wanneer we te maken hebben met een bijslagtrekkendekern, zal de bijslagtrekkende de ontvanger zijn. In geval van een begunstigdenkern bestaande uit één begunstigde is deze de ontvanger. Bij twee begunstigten zijn zij beiden de ontvangers van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid waarvoor zij samen kunnen beslissen op welke rekening de toelage wordt gestort. Enkel wanneer de keuze niet gezamenlijk is, bij onenigheid of gebrek aan keuze, zal de jongste van beide begunstigten de ontvanger zijn. In geval er twee ontvangers zijn, dient het debetdossier op naam van de jongste begunstigde te worden opgemaakt. Als opmerking worden de gegevens van de oudste begunstigde meegegeven. Wanneer slechts één begunstigde in aanmerking komt voor een sociale toeslag of een selectieve participatietoeslag, kan hij alleen beslissen op welke rekening die wordt gestort. Bijgevolg is die begunstigde de enige ontvanger van die toelage (vb.: sociale toeslag bij gelijk verdeelde huisvesting). Als de rechtbank bepaalt dat het groeipakket aan één van de twee ouders moet worden betaald, dan wordt deze beslissing beschouwd als een aanwijzing van ontvanger. De aangeduide ouder is in dit geval de ontvanger (zie ook: bijlage 2, toelichtingsnota 7). Wanneer de plaatsende overheid beslist dat het 1/3de dient betaald te worden aan een andere persoon dan de begunstigde(n) voor de plaatsing, is die persoon de ontvanger (zie ook punt 2.5, toelichtingsnota 8).”

..... ontvangt maandelijks een uitkering van de FOD Sociale Zekerheid ten bedrage van € 1.649,57 en beschikt verder niet over enig ander inkomen.

Gelet op deze maandelijkse inkomsten dient te worden vastgesteld dat het laagste op 1 september 2022 geïndexeerde grensbedrag niet werd overschreden, nl. € 1.662,58, en dat dit overeenstemt met het afzien van terugvordering ten belope van 30% van de initiële hoofdsom van € 7.708,68, ofwel € 2.312,60.

De gemachtigde vraagt zich namens verzoekster af waarom er geen hoger bedrag kan worden kwijtgescholden, gelet op de behartigenswaardige en financiële situatie van verzoekster.

Er dient daarbij te worden vastgesteld dat de behartenswaardigheid wel degelijk door verwerende partij werd weerhouden en dat het minimum- en maximumgrensbedrag werden bepaald bij artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigten en de tussenliggende grensbedragen werden bepaald bij artikel 4 van het Ministerieel besluit van 13 maart 2019, zodat verwerende partij niet de

mogelijkheid heeft om op enige andere wijze het percentage van de hoofdsom waarvoor van terugvordering kan worden afgezien, kan bepalen.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat verwerende partij de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen correct heeft toegepast en niet van terugvordering van een hoger bedrag dan 30% van de totale hoofdsom kan afzien. Echter meent de Geschillencommissie dat het nuttig was geweest dat de verwerende partij de motivering over de beperking van de kwijtschelding in het kader van de grensbedragen helder had vermeld in de briefwisseling.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk is doch **ongegrond**, in de mate dat dient te worden vastgesteld dat verwerende partij terecht heeft besloten dat er gedeeltelijk van terugvordering van de totale hoofdsom van € 7.708,68 kan worden afgezien, doch ten belope van niet meer dan 30%.

Aldus uitgesproken te Brussel op **26 januari 2024**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Anja Hellemans (FONS/VUTG), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens